

PRZEMOR (10) *sb m*

przemor (2), **przemory** (8) *pl t*; przemor : przemory *RejZwierc* (2:1).

e *prawdopodobnie jasne (tak w prze-); -or-*.

sg G przemoru (2). ◊ [I przemorem.] ◊ *pl N* przemory (4). ◊ G przemor(o)w (1). ◊ D przemor(o)m (1). ◊ A przemory (2).

Sł stp, Cn brak, Linde XVII – XVIII w.

1. *Głód* (7) : [á z rozumem gdzie iey [diety] trzeba uczynioná y nie gwałtem będzie: nie iáko owi nászy vporni zuchwalcy, co niczego w miarę nie vżywáią: y iáko pićiem názbyt álbo iedłem, ták zás przemorem názbyt, kiedy sye imá grzeszą. *OczkoPrzymiot* 39.]

W porównaniu (1): Iednego [nędznika] w łykach wiodą/ drugi day pobory/ W obudwu by w Iáłtrząbiech wnet łzpetne przemory. *RejZwierc* 245.

Fraza: »(są) [w kim] przemory; [w kim] nie przemory« = *ktoś jest głodny; z przeczeniem: ktoś jest syty* (2:1): Y wowymći nie przemory Ktory przydzie ná pobory *RejRozpr* C4v; Aleć y wowych przemory Co fie ćifná między dwory *RejRozpr* I2v; *RejKup* c6v.

Zwrot: »cirpieć przemory« (1): [Bachus mówi do Mierności:] Wolifz ćirpyeć ty przemory/ Schowác ten grofz do komory/ Niżby fwiátá zázzywáá *BielKom* F.

Szereg: »niewczas ani przemory« (1): á ći tego [zamieszania] nawięcey czynią/ ktorzy łá niewwyczajni/ pierzchliwi/ nieprzywykli niewczáłowi/ ani przemorom woennym *BielSpr* 25v.

Wyrażenie przyimkowe: »z przemorow(-u)« (1): [Bachus mówi do Mierności:] Otoś wyfchlá czarna chuda/ Chodfiz iákoby obłudá/ Otoś s przemorow zemdlálá/ A z obyczáiw zbábiáá *BielKom* F; [Ten nieboraczek [...] Zjadł czworo chleba w tej ciężkiej chorobie. Pytał, jeśli co zostało kapusty, Bowiem z przemoru pilnie robił usta. *Otwin(?)Erot* 133].

2. *Ciężka, śmiertelna choroba* (3) : Widzę pánie iżeś chory/ Znáć w tobie śilne przemory. *BierEz* Q2.

Przen: *Skaza moralna [na czym]* (2) : Ten Iáłtrząb [tj. herb *Jastrzębiec*] zázwdy domá y v dworu/ Nie miewa nigdy ná cnocie przemoru *RejZwierc* 210v; Nie máłz ná fwiecie pięknieyfzego wzoru/ Iedno ktho ftrzeże ná duży przemoru. *RejZwierc* 214.

Synonimy: 1. *głód, łaknienie*; 2. *choroba, niemoc, słabość*.